

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 -	Fél évre . . . 7 -
Negyed évre . . . 3 -	Negyed évre . . . 3,50
Egy óra . . . 1 -	Egy óra . . . 1,20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, elhelyezési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr | Belsőváltás külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nyitótér sora . . . 15 -

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismeret kéztől fogadjunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A nemzet napszámosai.

Arad, szeptember 20.

A kívánt eredmény tehát végre elért! Az egyetemnek az ez ideig tanév kezdetén történt megnyitásával megelégedéssel konstatálhatták, akik maguk is úgy akarták, hogy a diplomás pályára törekvők t. i. az egyetemi hallgatók száma tetemesen megcsökkent. Nem kell már félni az intelligencia tultermelődésétől, az írástudó proletárságtól, mely kenyér híján dynamittal dobálja meg a «beati possidentes»-eknek tegnapi kelt s az ipar és kereskedelemből vett heraldikai motívumokkal ékes czimeres portáit.

A lateinerek tehát fogynak hála istennek. A magyar ember hamar észre veszi a célzatot és nem tolakszik; különben is keleten az izmaelita, kazar, sadduceus, örmény és görög szomszédságból ragadt reá annyi praktikus érzék, hogy nem neveli drága pénzen gyermekeit azon pályára, melyen azok az erkölcsi és anyagi kiéheztetés sorsára vannak praedesztinálva.

Nehezen ment a boldogult szervező és intézőnek, — s nem is élte meg eszmei diadalát, ámde politikája végre is győzött s Árpád unokái a zakatoló, füstölő gyárak, az adás-vevés kufár zajától visszhangzó kalmár-üzletek, vagy a puszták távolából integető majorok felé tolonganak, hol a nehéz munka háttérében fehér asztalokat sejtene, átengedve a zöldet egy vállalkozóbb idegen növedéknek, mely jobban tud tünni s türve éhezni, vagy — nem feszélyezve a «notibilitás» hagyományos kötelmeitől — megtalálja hasznát a zöld teríték körül is.

A cél eléretett, de talán egy kissé korán? Az elaljasodott, elzülött magyar köznemesség, a kutyabőrös osztály hátat fordított a lateiner pályának, mielőtt a távozók helyét pótolni hivatott elem teljesen összeverődött volna. Az oláhok most vannak alkuban a hivatalok harmadrésze iránt, mely nép-számuknál fogva őket illeti. A felvidéki tótok zöme még nincs egészen tisztában vele, hogy a Pittsburgi kőszén- és vas telepek felé magával vigye-e reményteljes sarját, hol keresni vagy ellenesetben legalább sztrájkolni lehet, vagy pedig a jólelkű magyarokra bizza, a kik az éhezni tudó fajból hurbanista professzort vagy papot, vagy pedig készséggel hajló derekat nevelnek, mely a bürokratizmus lajtorjáján csendesen meglapulva, mozdulatlanul türi, hogy az érdem és tehetség révén turon kívül avanszirozó választottak rajta keresztül tiporjanak.

És a nehéz megalázó munka, az egész életen át önként vállalt nélkülözések, a lélek és szív Sylok-szerű elburkolása és megkeményítése által gazdaggá lett filiszter még szintén nem határozta el magát, hogy gyermekét odatolja-e a közhivatalok üresen kínálkozó helyeire, vagy a kenyér pályán hagyja-e?

Tart tőle, és méltán, hogy a mit ő véres verejtékkel szerzett, azt fia a zsiros hivatal mellett elfogja lassanként fogyasztani, ha rangjához méltóan akar majd élni.

Igy nincs kizárva a lehetősége annak, hogy a tanult diplomás emberekben hiányt fog szenvedni a magyar közélet s ép úgy meg fog csappanni a számuk, mint az ál-

datlan Bach korszakban, a melynek szintén kimondott célja volt a magyarságot a tanulmányi, a diplomatikus pályáktól visszariasztani.

Mi mindennek nem kellett történnie mig idejutottunk! Szigorították a középiskolai oktatást, emelték 3—4-szeresre a tandíját, meghosszabbították a főiskolai tanfolyamot kétszerannyi idővel, a vizsgálatokat lassanként célzatosan oda reformálták, hogy lutri játékká lettek anélkül, hogy a valóban tudományos és alapos képzettség kriteriumaivá tétettek volna. Mindennek koronájául pedig az egy egész vagyon árán végzett egyént elvből hosszas gyakornoki pályákon senyvesztették, úgy hogy mig odajuthatott, hogy fizetése- vagy keresményéből családot tarthasson, megöregedett, vagy elpusztult.

De talán még mindez nem riasztotta volna el az ősei jussában öröklő magyar lateiner osztályt, ha a pénzügyminiszteriumban, mely évenként 30 millió felesleget tesz félre, ki nem dolgozzák a famózus — 10 évre szóló — fizetés szabályozást, mely a tisztviselőt a művelt emberek igényeivel bíró társadalom köréből egyszer mindenkorra kiközösítve, ez eljárását azzal indokolta, hogy a tisztviselők kedvezőbb vagyoni ellátása az adófizető polgárok irigységét felkölthetné, másrészt pedig a tisztviselőt fényűzésre kaphatná.

Már most az egészségügy nélkülözi a szükséges orvosokat, a tanügy a képesített tanárokat, az adminisztráció a politikailag képzett fiatal erőket s az igaz-

TÁRCZA

— Szeptember 21. —

A délutáni álom.

(Meséli a sógorom.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárcsája. —

Különbem nekem semmi panaszom nem volna a feleségem ellen, hiszen a szememről lesi el legkisebb kívánságomat is. Most is már mióta nem tálat csirkét meg nyulat az asztalra, mert még völégénykoromban azt találtam egyszer mondani: „csirke hus erőtlén, a nyul pedig unalmas.” A többiben is mindig kedvem szerint jár, maga tömi szivarkáimat, pedig ki nem állhatja a füstjét, dédelgeti a Vigyu kutyát, pedig soha olyan arcátlan fajzatot nem láttam, mint ez, nem hiába nemes vizslavér folyik ereiben, s tulajdonképen „Lord”-nak, vagy „Carl”-nak kellene hívni, de fura a „Vigyáz” illetőleg „Vigyu” nevet is elégnék találtam.

Szóval panaszom nem lehet semmiképen sem, csak — — ej! hogy e világon mindenütt kell valami csa k-nak lenni — — csak egyszer aludhatnék ebéd után nyugodtan és csöndben; ezt nem tudom elérni sem kéréssel sem parancsokkal.

Csodálkozol, ugy-e? hogy lehet, hogy az én aranyos feleségem ezt a csekély kívánságomat nem teljesíti?! de hogy nem teljesítene,

hisz ép az a hiba, hogy nagyon istenné, s így épen nem sikerül.

Azt jól tudod, hogy jóízű ebédutáni álomhoz feltétlen csend, nyugalom kell, ez amit az én kis feleségem sem tud előteremteni arra a félórára sem, mig én kissé ledülök.

Mikor leittam feketémet, az utolsó füstgomolyt is szétfujtam, felkel az én Mariskám, megezírogat, kicsit megrángatja bajszomat, megszid egy új peccsért a mellényemen, aztán lassan eltűszkol.

— Menj, Jóskám, szundits egyet, addig majd leszede az asztalt, rendet csinállok. — Hánykor mész a hivatalba? Háromkor? No addig ép egy kurta órácskád van, kényelmesen elpihenhetsz; majd felköltelek idején. Pá!

Egy osókot czuppant az arcomra, s avval már azon veszem észre magam, hogy szerencsésen benn vagyok a hálószobában, ott az ujság a pamlag mellett, a cigaretta, kényelmesen kinyujtózom s mire a vezércikk középig jutok, szerencsésen el is nyom a buzgóság; de hajsza! csak egy pár perczre, mert alig csukódtak le szemem, philharmonikus füleimet valami távoli harmonia kezdi ostromolni: előbb halkán, majd növekedve végre teljes erővel tölulnak be az ajtó részén a közkedveltségű népdal hangjai.

„... hűll a magas egetből,
„Boldogtalan csak én vagyok egyedül...”

— Az istenért, Éva — halom az én Mariskám kétségbeesetten sutogni — nem halgat mindjárt! Hisz a tekintetes ur nem tud aludni!

— Hát — imán danóni se szabad? — dörmögi Éva melleleg mondvá bátran vete kedketnék bármely baritonistával — s elégtelt szerez magának avval, csörömpölve mosogatja a tányérokat, csapkodva a konyhaszekrény ajtaját; közben folyik a suttagó párbeszéd, melynek minden szava behallszik hozzám:

— Éééva!
— Tessék!
— Csendesen!
— Há'szen a tányér csörömpöl!
— Csendesebben rakja egymásra!
— Há'szen nincs a selemből, hogy ne csörögjön.

— Ne feleseljen!
— Há'szen nincs bevarva a szám.
— De a tekintetes ur aludni akar.
— Én nem mondom, hon'ne aludjék!
— Pszt!
— Hm;
Egy kis szünet. — — —
— Éééva!
— Tessék!

— Ha elmosogatott s elrakta az edényt, vigye be a teknyót a konyhába, majd megmossuk a fehérruhát, a mi még meg maradt, de csendesen hozza be!

ságszolgáltatás a jogvézített szukreszczen-
cziát, azonkívül a középiskolák — a fő-
várost leszámítva — és a főiskolák
néptelenednek s ily kilátások mellett nem
áll kisebb feladat előttünk, mint az or-
szágos egészségügyet, a
középiskolai oktatást, az
országos adminisztrációt
és az igazságügyet gyöker-
esen reformálni.

Nos, a magyar glóbusról sok esetben
ötletet faragtak irigy német sógoraink,
de egyet meg kell nekik is engedniök,
azt t. i., hogy a mihez a magyar ember
hozzá fog, az meg van csinálva. Hogyan
kell külügyi politikát csinálni,
azt megmutatta Andrassy, midőn a St.
Stefánói békekötést a berlini konferen-
czián átgyurta s az orosz győze-
lem révén a monarchiának Boszniát
megszerezte. Hogyan kell pártpoli-
tikát csinálni, azt megmutatta Tisza,
midőn a parlamenti kormány stabilitását
beláthatatlan időkre biztosította; hogyan
kell forgalmi politikát csi-
nálni, azt megmutatta Baross a zónával
és a forgalom államosításával, hogyan
kell fiskális politikát csinálni,
azt megmutatta Wekerle, a ki egy sze-
gény, deficites államnak háztartási fele-
legeiből pár év alatt az összes arany-
péncz forgalmat megtakarította. Valjon nem
volna most már soron azt is megmutatni
— nem a világnak — csak a magyar
népnek, hogyan kell magyar nem-
zeti politikát csinálni és azt
az osztályt, mely e hazát
a parasztság és az olygar-
chia ellen, a görög, török,
német császár és római
pápa ellen, a franczok és
germánok civilizációja
ellen ezer esztendeig meg-
védte, újabb ezer eszten-
dőre angazszirozni, azt az el-
züllött, elaljasodott magyar középosz-
tályt, melynél nemesebb- és magyarabbal
ma sem rendelkezünk a bérczes haza
lakosságának milliói közt, s melynek avi-

Egy kis idő múlva hallom, hogy „kop,
kop, kop“.

— Éva, vesse le azt a papucsot, hisz fel-
ébred a tekintetes ur!

— Érthetetlen dünyögés, majd egy recs-
csenés.

— Ahá — gondolom magamban — most
teszi a teknyőt a teknyőszékre.

Utána semmi nesz. No hála Istennek, leg-
alább egy perczig csend lesz, mig odajár a
kútnál. De hiába örültem, Éva csodálatos
fürgességgel visszajön, s kannából dűti a vi-
zet a teknyőbe: „Zsupp!“ két perczig csend
— megint: „Zsupp!“; s így még vagy
hétszer-nyolczzszor közbe-közbe Mariskának a
hangja:

— Az Istenért Éva, csendesebben!

— Utoljára bennem is megszakadt a tü-
relem fonala, felugrom, kirontok, hogy majd
igy, meg úgy — hát akkor ott terem az
én aranyos feleségem, nyakamba csimpaj-
kózik.

— Jól aludtál édes?

Volna-e lelkem ha most megszoritanám
avval, hogy dörmögni kezdenék, meg zsör-
tölödni?

— Jól aludtam hát, igen jól mint a tej!

— Aztán hivatal után gyere mindjárt
haza, kimegyünk az erdőbe, ma kellemes az
idő. Pá!

— Pá!

Avval elmegyek.

Eh! vagy leszokom az ebédutáni álomról,
vagy valami ürügygel előbb megyek a hi-
vatalba. Ott legalább nyugodtan alhatom a hi-
vatalos óráig.

Tolnai Vilmos.

tikus erkölcsi képezik ma is a legerősebb
ragasztót a magyar haza alkotmányának
eresztékeiben.

Belföld.

A királyi család Magyarországon.

A P. Ll. a következőket írja: Szapáry
gr. miniszterelnök egy napra falura (Taskonyba)
utazott, ahonnan legkésőbb s zerdán visszaér-
kezik, mivel a király és királyné ő felsége
aznap érkezik Gödöllőre. A király két napig
Visegrád környékén fog vadászni s akkor visz-
szatér Bécsbe, a hol a szász királyt fogadja
vendég gyanánt. Okt. 2-án vagy 3-án reggel
ő felsége ismét köztünk lesz, mivel okt. 3-ára
van kitűzve a delegációk ünnepélyes megnyi-
tása Budán.

Oláh mozgalom a laczfalusi pap érdekében.

Lukács László laczfalusi oláh izgató
papot tudvalevőleg Szabó János szamosuj-
vári görög kath. román püspök állásától föl-
függesztve. Most ennek érdekében az oláh agi-
tátorok tág körű mozgalma t jelenten-
nek ki, a mi azonban titokban megy végbe,
Laczfaluban már a mult aug. 17-én templomi
ünnepek czime alatt vagy 10.000 ember gyült
össze. Most ezt, úgy látszik, ismételni akar-
ják, a mennyiben hasonló ürügy alatt szept.
20-án új gyűlékezés lesz melyre körle-
velet is bocsájtottak ki s most hihetőleg még
többen gyűlnek össze. Laczfalun alighanem
demonstrációk is lesznek Lukács László „vért-
tanu“ érdekében

A legfőbb számvevőszék elnöke.

Gajzágó Salamon, ki tudvalevőleg Lu-
kács Béla kereskedelmi miniszternek apósa,
már akkor, midőn Lékács Béla miniszterre ki-
neveztetett, épen erokonai viszonyra való te-
kintettel kijelentette, hogy lemond állásáról,
mihelyt az 1891-ik évi zárszámadások a leg-
főbb számvevőszék revízióján átmennek Minthogy
ez utóbbi megtörtént, Gajzágó Salamon, ki már
több mint 20 év óta tölti be oly kiváló mó-
don jelen állását — mint a „P. Ll.“ értesül
— már legeslegközelebbi időben
visszalép. Helyét ugyane forrás szerint oly
személyiség fogja elfoglalni kivel szemben a
kormány legelkeseredettebb ellenségeinek tá-
borban is elfog nemulni minden
kifogás.

„Vihar előtt“

Ilyen szenzációs czim alatt politikai röpi-
rat jelent meg „Dunántuli“ álnév alá rejtőzött,
erősen Apponyista szerzőtől. A röpirat alapját
az elkeresztelési kérdés képezi. A szerző Pap
Gábor komáromi dolgait a kényszer-titoktartás-
ról hallgatva) mentegeti, a szabadelvűpártnak
neki meg Szapáry Gyula gr. bukását
közéllónak tartja s Apponyi Albert grófot
hosszasan magasztalja. Szerinte Apponyi gróf
akkor mért döntött csapást a kormányrendszerre,
a mikor pártját „nemzeti alapokon“ szervezte.
Szapáry bukása után Szilágyi Dezső minisz-
terelnökségét azért látja lehetetlennek, mivel
demokrata és szabadelvűségi szerepe folytán
a kaszinó kegyét elvesztette stb. A vége az,
hogy Szapáry Gyula gr. visszavonulása után
csak a nemzetipárt vezére ülhet Magyarország
miniszterelnöki székébe. — A röpiratot a nem-
zetipártnak gyöngébb politikusai közül írta
valaki.

A püspök Aradon.

— szeptember 20.

Végleg meg van állapítva Csanádmegye
főpásztorának, Dessewffy Sándornak bér-
málási utja.

E szerint a népszerű püspök most szom-
baton érkezik Temesvár felől a rendes vonat-
tal. Így Aradmegye határán természetesen el-
marad az ünnepélyes fogadtatás.

Annál impozánsabb lesz a fogadtatás a
perronon, hol a főpásztort Arad város ható-
sági s a kath. hívek várják. Eddig nagyon
sokan jelentették be a bizottságnak, hogy a
bevonulás ünnepélyessé tételére diszfogatokat
küldenek. Az érkező zőpásztort Salacz

Gyula polgármester fogadja. Minden tem-
plomban megszólalnak a harangok. A püs-
pök a város diszfogatára ül s így jön be a
városba.

A minorita zárda előtt sátor lesz, hol
a püspök magára öltvén a püspöki
ornátust kezében az ezüst pásztor-
bottal, a megyei papság diszes sorától kör-
nyezve vonul a templomba, hol a rendes tem-
plomi énekkar az „Ecce sacerdos magnus“-t
énekli. Ezután rövid ovációt mond a püs-
pök és magántermeibe vonul a zárdába, mely-
nek vendége lesz.

A bérmláláson eddig 2800-an jelentkeztek
de mivel a jelentkezések most folynak na-
gyobb számban 3200-ra tehető a bérmlándók
száma. Első nap rövid mise után a felnöt-
tek részesülnek a bérmlálás szentségében.
Második nap az iskolás gyermekek, ki-
ket tegnapról kezdve már elkezdtek
gyóntatni. Itt figyelmeztetjük a híveket, hogy
a bérmlálás szentsége előtt vegyék fel a gyó-
nást, mert különben nem bérmlálkozhatnak.

A minorita társház a nagy vendég tisz-
teletére fényes ebédet ad, melyre Arad város
közéletének jelentékeny férfait meghívja any-
nyi számban, mennyi a jelenlegi szűk refek-
tóriumban elfér. (Épen a terem szűk volta
birta rá a minorita káptalant, hogy újabb és
tágasabb étkező termet építtessen.)

Hétfőn a főpásztor Arad polgárainak ven-
dége lesz a Fehér keresztben. Erre a ban-
ketre a jelentkezések nagy számban folynak.

A püspök itt időzése alatt tervbe véve van
a lyezeum és az arad városi iskolák meglátoga-
tása. A püspök valószínűleg Arad filantro-
pikus intézeteit nevezetesen a kórházat, pol-
gári menházat és városi siket-néma iskolát is
meg fogja tekinteni. Itt időzését néhány órára
meg is szakítja és nagy kísérettel Szépfaluba
rándul, az ott ujonan épült templom felszen-
telésére. A minorita társház nagy vendége
három napig marad Aradon és kedden este a
rendes vonattal utazik székhelyére, Temes-
várra.

Kiséretében lesznek Hemmen Ferencz
kanonok, papnöveldei igazgató, Riesz Gás-
pár esperes és Várady Ferecz dr. püspöki
titkár, de itt tartózkodása alatt Arad vidé-
kének róm. kath. papsága testületileg tisztel-
kedni fog, és mindvégig jelen lesz, hogy a
napok ünnepélyeit jelenlétével fokozza.

A minorita-társházról tegnap
a következő hivatalos értesítést vettük:

Dessewffy Sándor püspökünk ő méltó-
sága f. hó 24-én d. u. 4 órakor érkezik vá-
rosunkba s a bérmlálás szentségének kiszolgálá-
sát vasárnap reggel kezdi meg. Mihez tartás
végett ide vonatkozólag a következőket közöl-
jük. Az első szent misét a szt. minorita atyák
templomában 7 órakor tartják; a püspök ő méltó-
sága 1/8 órakor csendes szent misét mond;
8 órakor szent beszéd, mely után a bérmlálás
veszi kezdetét. Első napon a felnötteket és
iskolába nem járokat bérmlálja meg, hétfőn
pedig az összes iskolák növendékeinek osztja
ki a hitben megerősítés szentségét; az isteni
tiszteletet sorrendje második napon ugyanaz,
mint vasárnap.

Tanügy.

Tanítók gyűlése.

Arad, szeptember 20.

Ma olyan idegenekkel népeüst tele Arad
kik vidékünkön hazafias missziót teljesítenek.
Rosszul mondtuk: csak azért idegenek ők,
mert nem Arad az ő illetőségük, egyébként
e vendégszerető város szívesen látja, őket a
megyebeli néptanítókat, midőn azért jönnek
hozzánk, hogy három napon át szakbeli kér-
déseiket megbeszéljék és a nehéz és terhes
hivatáshoz új becvágyat merítsenek a kar-
társi találkozás és az itt elhangzó nemes esz-
mékből.

A tanítók gyűlése mint mondtuk háromnapig tart. Ma délután öt órakor a templom-utcai fiúiskolában előértekezlet, mely megállapítja a teendőket. Holnap aztán megtartatik d. e. 8 órakor a városházán a diszgyűlés. Erre a gyűlésre a nagyközönségnek is nyitva vannak az ajtók, sőt bizalommal fordul a vezetőség az iskolabarátok lelkesedéséhez, hogy juthassanak a tanítók gyűlésének néhány perczet.

Alább adjuk a programot, itt csak egy szavunk van a városunk falai között megjelenő tanítószághoz; a szíves üdvözlés! Sikert kívánunk munkásságukhoz. Erőt feladataikhoz és biztosítjuk őket, hogy nehéz munkájukat mindenkor megbecsüljük és fáradozásait a nyilvánosság előtt is elismerjük.

A program ez:

Tárgysorozat: 1 Szeptember 22-én d. e. 9 órakor a diszülés megnyitása a városháza disztermében. Elnök és jegyző választás.

A diszülés tárgyai: a) Elnöki megnyitó; b) a megye és város területén iskolákat alapított és nagyobb iskolaalapot tett magánosok méltatása ünnepi beszédében Kovács Vincze által. c) „A mai nevelés ferdeségeiről”. Hozzászól Simon Karolin. 2. A diszülés berekesztése s utána 10 percz szünet.

3. A XXIII. rendes közgyűlés megnyitása és felelettételek tárgyalása.

I. A közérdekűtételek: a) A gyümölcsfa-tenyésztés; előadó Szilágyi György. b) Torna gyakorlatok minden faluban előadó Kovács Vincze c) A népgyermekei mint diákok, előadó Verner László.

II. Tanügyi tételek, a. Az elsőszáz számkör begykorlása, előadó Fischer Antal. b, Csák József magyar számoló gépe bemutatja Döcsy Géza. c, Az állóírás alkalmazása, előadja Wlacsil Károly. d., a szemléltető eszközök beszerzési módja; előadó Balázs F. e., A tanítók özvegyei és árvái ellátásáról, előadó Kömives József. f. A tanító és tanítóegyletek, előadó Kovács Ferencz. g., Az országos bizottság anyagi támogatása; előadó Benkő Kálmán.

III. Egyeleti ügyek. a) Jelentések 1. az elnökség, 2. a számvizsgáló, 3. a könyvtár, 4. az irattárvizsgáló bizottságok részéről. 5. a kiküldött bizottságok jelentése, a meg szűnt segélyalapról, b. Indítványok. 1. A megyei tautestület létesítésének kérdése, előadó. Brusch Alajos. 2. A fiokkörök élénkítéséről, előadó Csik János. 3. A segélyalap létesítéséről előadó Szomor István. 4. A fiúmei kiradulásról, előadó Csik János. 5. A 25 éves jubileum tárgyában, előadó Kovács Vincze. 6. Egyéb indítványok. e) A jövő évi költségvetés. d) Tisztújítás.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 766,7 mm., délután 2 órakor 765,6 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor $10^{\circ} + 17,2$, délután 2 órakor $10^{\circ} + 24,3$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 1., délután 2 órakor N. 2. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután félderült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 mm.

Ugy?!

— Babonás história. —

Különös történet. A szegény asszonyka egészen oda van. Oh, bizonynyal nem sejtette, hogy ennek a jelentéktelen katasztrófának ilyen elviselhetlen következményei lesznek.

Ma még kevesen tudják, de az ilyen dolgot hamar meg szokták tudni az emberek, a kik mindig különös előszeretettel tanulmányozzák embertársaik dolgait. Különben, hogy élhetne meg a társadalom: ha nem volna — pletyka.

A kenyér és a pletyka egyformán fogyasztódik. Csak az a különbség, hogy a kenyeret nehezebben lehet megszerezni. A pletykát azonban úgy találja az ember az utcán. S gyakran jobbizton elfogyasztja a t. cz. publikum, mint a legjobb friss kenyeret.

Ez egy egészen különös dolog. Adva van egy babonás férj és egy kis asszonyka, a ki sir-dogál most a férje babonossága miatt és átkozza azt az ismeretlen kuruzslót, a ki az álmoskönyvet föltalálta.

Ugyanis ez történt:

Az asszonyka megfürdött. Ugy uszkált, mint egy karcu eleven aranyhalacska. Lebontott arany-

szőke haja úgy uszott utána, mint egy megázott glória. Kék szemei, mint egy-egy csomo ibolya himbálóztak a viztükör fölött.

Mindennap itt merült bele a kedves alak a hullámokba, melyek édesen körülfojták és összevissza csókolgatták tetőtől-talpig. Reszkeszve szaladgáltak a hófehér karokon és nyakon a víz ezüst csöppjei.

A hús haboktól rendesen kipirult arcocsal ment a kis menyecske haza. Akkor meg a férje csókolgatta. Szóval a csókból soha se fogyott ki a kis teremtes.

A nagy melegben természetesen nagyon kellemes volt a hús hullámok csókja. Kánikulában voltaképen ezek egyedüli csókok, a miket az ember legszívesebben elvisel. A hús hullámok, a miket egy szép asszony teste fölver, illatosak és beszédesek bizonynyal.

(Azért szalad annyi szerelmes legény, kielégítetlen szerelmi étvágyában — a viznek, olt lehelvén ki lelkét.)

De, hogy tárgyamra, illetve a pletykára térjek — hát egyszerre halováyan ment haza a kis asszonyka — a fürdőből. Alig mert a férje előtt megjelenni. Félénk, tartózkodó, alázatos volt és reszketni is látszott.

A férj észrevette. Mi történt az ő párocskájával? Ugy viseli magát, mint egy bűnös, a ki örökké fél, hogy titkát fölfedezik.

Egyszer a férj, egy szerelmi játék alkalmából oda vonja ajkához a kis asszonyka bal kezét. A fehér, kővér ujjacskák reszkesztek és összehúzódtak, mint a fázó madár körmöskei. S ki akarta szakítani hirtelen a kezét a férje kezéből.

— Miért? — kiált a férj s a mint a kis hussos, fehér ujjakat a tenyerébe fekteti megdöbbenve kiált föl:

— Te asszony te elvesztetted a — karikagyűrűt.

— Igen, igen... gen... édes, szepegett a szegény, megrémült asszonyka.

A férj hátrált, összeugrasztotta a szemöldökeit és valami különös tragikus hangot keresett elő ezzel szavalván, hogy:

— Asszony, hol vesztetted el a jeggyűrűt? Hízlekedve, alázatosan húzódtott feléje a kedves, megriadt teremtes:

— Leesett az ujjamról a fürdőben.

A férj egy Otthelló mozdulattal felemelte a fejét és hangosan így horkantott föl:

— Ugy?!

Egyebet nem mondott, de azt isszonyu tragikusán mondta. Aztán beszaladt az irodába, leült elszántan, kihuzta a fiókot, a melynek mélyéből egy revolver csőve villogott elő, benyult és kivette az álmoskönyvet.

Lázasan forgatta a lapokat.

— Ah, végre meg van, itt van, sziszegett föl, öklével csapván le az inkriminált cikkelyre, mely a „Jóslások” rovatában így hangzik:

Nr. 18. Karikagyűrűt elveszteni:

Hütlenség.

... Mint mondják, megindította a — válópört.

—csi.

Az

„ARADI KÖZLÖNY”

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhozhordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának küldendő, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy héti ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság”.

HIREK.

Szeptember 21. Szerda. Róm. kath. naptár: Máté. — Protestáus naptár: Máté. — Görög-keleti naptár (szeptember 9.): Joak, Anna. — A nap két 5 óra 47 perczkor, nyugszik 5 óra 58 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. földszint.

Szeptember 21. Az Aradvidéki Tanító-Egylet évi nagygyűlése.

Szeptember 25. Dessoffy megyés püspök Aradon bérnált.

Szeptember 26. Katonai lövésár Aradon.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

— A hivatalos lapból. A király Belegsz József Dugoselo község előjárójának, sok évi hű és hasznos szolgálata elismerésül, a koronás arany érdem keresztet, Hanéisz János budapesti hangszerkészítősegédnek pedig ipari munkássága elismerésül, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Október 6. A „Kölcsey-Egylet”, — mint irtuk — megbizta Lukácsy Miklós és Sallay Béla dr választmányi tagjait, hogy az október hatodiki gyászünnepély rendezésére hívja össze az ünnepély-rendező bizottságot. Ez ma történik meg. Itt állapítatnak meg az ünnepély részletei, de az már bizonyos, hogy ez évben kiváló ünnepélyek lesznek. Mint értesülünk, a rendezőbizottság egyik szónoknak Herman Ottót kéri fel, mint ki tudvalevőleg úgy is megigérte a Kölcsey-Egyletnek, hogy szívesen lejön Aradra egy felolvasás tartására. Azt hiszik, hogy most a jeles tudós és szónok nem lesz akadályozva és a beszéd elmondására le fog jönni. Az aradi honvédegyeletnek is lesz szónoka, nemkülönben az ifjúságnak is. Tervbe van véve a szabadságharczi muzeum e napon való megtekintése is egyik programponturn. A rendezőbizottság harmincz tagból áll.

— Rendkívüli közgyűlés a városnál. Arad város köztörvényhatósági bizottsága csütörtökön délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart, miről a következő értesítést vettük:

Arad szab. kir. város törvényhatóságának közgyűlését 1892. évi szeptember hó 22-ik napján d. u. 5 órakor tartandó rendkívüli ülésre ezennel összehívom.

Tárgy: A tanácsnak előterjesztése egy acél lemez barak-kórház beszerzése iránt.

Arad, 1892. szeptember 20.

Fábián László,
főispán.

— Arad város vízvezetőke és csatornázása. Vaskos és tanulságos füzet hagyta el tegnap a sajtót. A czime ez „Az Arad szab. kir. város részére tervezett vízvezetékre és csatornázásra vonatkozólag beadott ajánlat s az a felelt tartott tárgyalásokról szóló hivatalos jelentések.” A könyvecske a vízvezeték- és csatornázásra vonatkozó összes fontosabb mozzanatokat felöleli és részletesen megvilágítja. Első benne a Hughes and Lancaster cég képviselőjében Meyer F. J. liverpooli mérnök által beadott ajánlat magyar fordítása úgy a vízvezetékéről mint a csatornázásról. Aztán következik a csatornázás költségvetése a Shone-féle hydro-pneumatikus rendszer alapján. A harmadik cikk Barcza Károly m. kir. tiszteletbeli kulturfőmérnök műszaki véleménye. Igen érdekes ebben a Shone-féle csatornázási rendszer költségeloirányzata, szembe állítva egymással az angol ajánlat s a hazai becslés. A költségeloirányzat alatt közöljük, megjegyezvén, hogy a zárjelbe tett számok a hazai becslés adatait tüntetik fel: Utczai csatornázás 286,736 frt, (247,815 frt.) Öblítő berendezések 43,221 frt (19,500 frt.) Légnymásu csőhálózat 19,988 frt (17,490 frt.) Csatorna folyadékot szállító csővezeték 104,380 frt (85,619 frt.) Szellőztető berendezés 5,000 frt (5,000 frt.) Ejektor-állomások 141,204 frt (147,204 frt.) Légsűrítő géptelep 70 ind. lóerővel 182,280 frt (35,000 frt.) Gépház 30,000 frt (20,000 frt.) Üzembe állítás (6 havi üzem) 19,800 frt (19,800 frt.) Összesen 838,609 frt (597,428 frt.) Végül az angolok czirka 7 százalék engedménye 61,609 frt. Végeredmény: 770,000 frt az angol, 600,000 frt hazai becslés szerint. Barcza kulturfőmérnök részletesen elemezi az árukat úgy az angol ajánlat, mint a hazai becslés szerint. Ezen czikk után a vízvezetési és csatornázási albizottság jelentését találjuk s végül ehhez kapcsolva Virágna

Lajos városi főmérnöknek a csatornázás költségvetésére nézve tett tanulmányait.

— **A tankerületi főigazgató-változásokat,** miket az „Aradi Közlöny” már hírül adott, tegnapi számában publikálja a hivatalos lap. A közlemény ekként hangzik: Ó cs. és apostoli királyi Felső, f. évi szeptember hó 9-én Bécsben kelt legf. elhatározásával, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter előterjesztése alapján: Kunz Elek nagyvárad tankerületi főigazgatót kolozsvári, — Nátáfalussy Kornél a jászvári premontrai kanonokrend kassai főgymnasiumának igazgatóját, nagyváradit, — és Platz Bonifác drt, a zircz-cisztercita-rend budapesti tanárnevelő-intézetének igazgatóját, szegedi tankerületi főigazgatóvá legk. kinevezni méltóztatott.

— **Uj ajándékok a szabadságharczi muzeumnak.** Az aradi szabadságharczi muzeumát pénteken szemlélték meg először hivatalosan. A „Kölcsey-egyesület” ereklyemuzeumi bizottsága a teljesített kötelesség büszke érzetével tekintett meg ernyedetlen fáradságának és szorgalmas gyűjtésének szép eredményét. A színházi bérpületben elhelyezett muzeum oly gazdag nemzeti kincseket tartalmaz, hogy minden aradi polgár keblét is nagy öröm foghatja el annak tudatában, hogy a nagy hősök iránti kegyelet e remek apotheosisa Aradon talál helyet. De a muzeum számára megindult gyűjtések korántsem értek véget. A muzeum vezérirányi folytatják munkájukat, és a közönség köréből naponta találkoznak sokan, kik ajándékaikkal gazdagítják a muzeum tárait. A legújabb beérkezet ajándékok között oly sok érdekes tárgy van, hogy mi is érdekesnek találjuk azokkal — ha csak röviden is — foglalkozni. Léva Henrik főrendiházi tag, az ereklyemuzeum lelkes védője a Klapka-ereklyék megszerzésével oly nagy érdemeket szerzett magának, hogy már az ajándékával magával is méltán jogot tarthat a hazafiasan érző közönség köszönetére. Nagy Sándorné urnő, az aradi törvényszék volt elnökének özvegye a férje hagyatékától fennmaradt 1848—49-es ereklyéket engedte át a muzeumnak — Benedikt József, Vajdahunyadon lakó özvegy beküldött egy lánzsát melyből a 1849-iki oláh felkelés által egy szolgáló által nyoloz rabló oláh megöletett. E lánzsáról Jókai Mór egyik regényében is tesz említést. — Kosztolányi Imréné szül. Dratsay Aranka átengedte a muzeumnak Jankó Antal honvédőrnagy által az aradi várban halpikkelyekből készült Damjanich ivó poharát, az „Arany Trombita” egy diszkötésű nagybecsű példányát és több más érdekes tárgyat. — Löwy Sámuel szegedi főrabbi beküldte atyjának Löwy Lipót dr híres főrabbinak a pápai táborban elmondott lelkesítő hitszónoklatának egykori nyomtatványát. Ez a szónoklat volt az első magyar hitszónoklat — Pálffy Antal szegedi polgár öt szép aquarell képet ajándékozott, melyek Tóth Pál festő ecsete alól kerültek ki és Dessewffy, Nagy Sándor, Pöntenberg és Leininger arczképét és a szőregyi csatát tüntetik fel. — Lócs Rezső és neje beküldték Urtika József, az aradi vár 1848—51-ig volt várnagyának birtokából megmaradt szabadságharczi ereklyéket. — Múlek Lajos sok-sok érdekes ereklyét küldött be Náray Imre hagyatékából. — Bing Vilmos az aradi izr. hitközség elnöke megküldte az általa 40 év óta kegyeletteljesen megőrzött credeti élichét, mely Kossuth Lajosnak, a róla nevezett 2 forintos bankjegyen látható aláírását tünteti fel. — Nyisztor dr beküldte az atyja birtokában megtalált vasládát, melyből 1849. augusztus 17-én, a világsi fegyverletétel előtt utoljára kifizették a világsi őrseget. — Azonkívül érdekes azon ajándék is, melyet tegnap adott a muzeumnak Rákócziak egy családjában 1840-ből megőrzött zsemlyét ajándékozott.

— **A szüret Aradon.** Vida József egyik vidám költeménye „A bősüret”, melynek minden szatirikus sorát el lehetne mondani most Aradon. Tegnap kezdődött az aradi szőlőskertekben a szüret, helyesebben mondva a bönzésés. A legnagyobb kertekben, minők a minoriták nagy gáji szőlőskertje, d. u. egy-kétféle munkás nagy immelámmal hozzáfogott a leszüreteléshez. Volt idő bőven! Naplementre így is készen lettek, csak hogy épen megadják a módját. Szomorú

szüret volt ez és nagyon különbözött a régi aradi szüretektől. Akkor Pernyáva, Buzsák, és Gájt hangos lárma vette fel. A lóvasut Gájba extra-czugokat indított óránként, most oly kevés „port” vert fel a szüreti idő, hogy a lóvasut megelégedett régi menetrendjével. A prést erősen szoritják, de gyengén ereszt, és hogy Vida József hangját megszólaltassuk:

„Gáj-buzsáki szőlőhegyen,
Szüretelés nagyban megyen
Az az hogy csak menne, hogyha
Ha a töke sokat adna
Hajaha!
Elfogyott már a java!”

— **Templomépítési adományok.** Az Aradon építendő róm. kath. templom építési alapja javára Wellisch Ferencz 3 frtot, Kiss János pedig 1 frtot adományozott. Az adományok beutalványoztattak az alapba.

— **Arad és a téli menetrend.** A magy. kir. államvasutak vonalain október hó 1-én lép életbe a téli menetrend, mely az aradi állomást érdeklőleg a következő lényegesebb eltéréseket és változásokat tartalmaz: A budapest-predeáli vonaton a délutáni gyorsvonatok. Budapest és Szolnok között a budapest-aradi gyorsvonatokkal egyesítetnek, minek folytán Budapest és Szolnok között a Budapestről d. u. 4 óra 10 perczkor induló és Szolnokra d. u. 4 óra 7 perczkor érkező, valamint a Szolnokról d. e. 11 óra 22 perczkor induló és Budapestre d. u. 1 óra 20 perczkor érkező gyorsvonat közlekedése megszüntetetik a Budapestről d. u. 1 óra 55 perczkor induló gyorsvonat pedig Súly-Sáp és Tápió Szele-Tarmos állomásokon feltételesen meg fog állani. Az arad-tövisi vonalon Arad és Radna-Lippa között a személy szállítás az Aradról este 7 óra 5 perczkor induló és Radna-Lippára este 8 óra 54 perczkor érkező tehervonatnál megszűnik. Ellenben Gyulafehérvár és Tövis között egy új vegyesvonat fog közlekedni és pedig csatlakozással Tövisen a Budapest felől és felé közlekedő gyorsvonatokhoz. Az új vonat Tövisről d. e. 9 óra 5 perczkor indul és Gyulafehérvárra d. e. 9 óra 40 perczkor érkezik: Gyulafehérvárról pedig este 7 óra 5 perczkor indul és Tövisre este 7 óra 40 perczkor érkezik.

— **Népesedés.** Arad szab. kir. város területén az elmúlt héten született 15 fi 4 nő, összesen 19, meghalt 17 fi, 10 nő, összesen 27. A születések évi aránya tehát 19.5, a halálozásoké ellenben 29.9 pro mille. A halálozások közül a differitisz csak egy esetben volt halálos.

— **Felhatalmazás magántáviratok kezelésére.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak Arad vasuti táviratállomása állami és magántáviratok kezelésére felhatalmaztatott.

— **Differitisz az iskolákban.** Gyorokon és Szentléányfalván az iskolás gyermekek közt járványszerűleg lépett fel a differitisz mindkét helyen oly mérvben grasszál, hogy az iskolákat hosszabb időre be kell zárni.

— **Szerencsétlen lövés.** Bun György polturai vinczeller tegnap seregélyre akart löni s midőn a fegyver eldőrdült, jalkiáltással rogyott össze. Mire odasiettek, visszatért eszmélete s balkarja volt ellőve. Sebei nagyon sulyosak. Beszállították a közkórházba.

— **Ló a vonat kerekei alatt.** Tegnapelőtt este a Temesvárról Aradra érkező vonat Német-ságh állomás előtt elgázolt egy a síneken kóborló lovat. A vonat a baleset miatt háromnegyedóra késéssel érkezett be a pályaudvarra.

— **Teremmegnyitás katonazenével.** Nagy Lajos jónévű aradi vendégfő ma este nyitja meg pazar fényvel berendezett új éttermét, mely alkalommal helyiségében a háziezred zenekara válogatott műsorral hangversenyez. A Zrinyi-utcza helyiségbe a Vas-szálló udvarán át is van bemenet.

— **Honvédhuszár bravourja** Nem minden-napi lovas bravour képezi beszéd tárgyát a

nagyvárad huszárok és sportmanek körében A bravour hőse egy Aradon jól emlékből élő fiatal honvédhuszár hadnagy, 3-ik honvédhuszár ezredből: Fráter Loránd, aki, fogadásból, egy nap alatt belovagolta a Szeged és Nagyvárad közötti 240 kilométer utat. Fráter vasárnap reggel fél 6 órakor indult Szegedről, d. e. 11 órakor B.-Gyulára érkezett ahol a honvédtisztek fogadták. Gyuláról 12 órakor indult tovább és negyed 8 órakor Nagyváradra érkezett. Ló és lovas a legjobb kondícióban értek a hosszú, kimerítő ut végpontjához. Fráter másnap reggel tovább lovagolt Er-Semlyén be, ahol szabadságidejét tölti.

— **Bosco, Szuper és Arad.** A híres bűvészről, a kinek neve még ma is közkeletű, igen érdekes epizódot olvasunk a most elhunyt Szuper Károly színigazgató naplójában. Bosco 1846-ban a magyar városokat járta be és Szuper Aradon találkozott vele, a hol a bűvész a színészek egész közönségét elvonta. Szuper azt írja 1846 július 8-án naplójában: „Kétszer láttam a nagyhirű Boscót, először pénzért és megbántam, ma ingyen és ezt is megbántam, harmadszor ha talán ő fizetne sem nézném meg, mert hasszontalan kártya és kendő-játékei egy fillért sem érdemelnek meg.” Mindamelllett a közönség ömlött a bűvész-előadásokra. Szuper ekkor fölbiztatta Futót, a társulat ezermesterét, a ki ép úgy értette a bűvészetet, mint Bosco, hogy tartson egy ál-Bosco előadást, melyben csinálja meg a bűvész legnehezebb mutatványait és egyszerűsmind leplezze le fogásait. Futó gyorsan elkészült a mutatványokhoz szükséges készülékekkel és az előadás napján rohant a közönség a színházba, hogy Bosco titkát megtudhassa. Maga Bosco is megjelent egy páholyban. Futó tökéletesen úgy maszkirozva jelent meg mint Bosco és már ezért nagy tapsal fogadták. Fokozódott a taps, mikor csakugyan megcsináltak Bosco legnehezebb műfogásait és aztán megmutatta, hogy mindez csak szemfényvesztés, nem kell hozzá ördögösség csak gép és ügyesség. Bosco egy ideig türte a leleplezést, aztán, mikor a tetszés igen nagy lett, dühösen elhagyta a színházat. Másnap visszaküldötte a bérlet-pénzt (mert épen bérletet) hirdetett és elpályázott Aradról, a hol nem is volt többé mit keresnie.

— **Elvert kötekedő.** Minich István pin-czernek kimenője volt, a melyen okvetlen be kellett rugnia. Be is rugott. Ilyen állapotban azután kötekedni kezdett egy kávéházban, a hova bevetődött, Schuch Ferencz és Morgenstein Jakab nevű kollégáival. A kollégák elverték a kötekedőt s ki is tették a szüret az utcára. Az épületes jelenetnek folytatása következik — a bíróságnál.

— **Országos és hetivásárok Aradmegyében.** (Folytatás a legújabb miniszteri zendeletből.) Meggyes-Bodzás: minden pénteken hetivásár. — Megyes-Pusztá: vasárnap hetivásár. — Monyásza: minden pénteken hetivásár.

— **Drága bokkréták.** Az aradi felső-temetőben naponta előfordul az a botrányos eset, hogy kegyeletlen kezek fosztogják a sírok virágait. Tegnap özv. Zsák Péternek több sírről szedte le a nyiló virágokat s bokkrétát kötött belőlük. Csunya foglalkozása közben fogta el az őrs kiserőbe a kihágási bíróság, a mely a bokkréta árát 5 frtban szabta meg.

— **Még neki állt feljebb.** Horga Romulus napszámot szöllőlopáson érte rajta özv. Gábor Nándorné, de bár ne érte volna, mert mikor megakart a tolvajt zálogolni, még neki állt feljebb s a káróst alaposan eldöngötte. Látletel szerint a káros sürülése 8 napon belül gyógyul. Az ügy s vele Horga Romulusz heves férfiú is áttétetett a járásbíróhoz.

— **Arverés a vasuton.** Az aradi vasuti állomáson levő kézbesíthetetlen tárgyakat, ruhá-nemüket talált tárgyakat stb. f. hó 26-án reggel 9-órákor fogják a vasuti indoházban nyilvánosan elárverezni.

— **Pályázatok.** VI. oszt. adótisztai áll az aradi adóhivatalnál 2. h. a. Albirói áll. a szegedi járásbírósnál 2. h. a. Postamesteri áll. Zsírán, Nemes-Csobán ör-falván és Nádas-

don 3 h, a VI. oszt. számtiszt. áll. nyiregyházi pénzügyigazgatóságnál 2 h. a VI. oszt. adótiszt. áll. a szerdahelyi adóhivatalnál 3 h. a, III. oszt. adótiszt. áll. a szerdahelyi adóhivatalnál 2 h. a. Ellenő-i áll. a nagyenyedi adóhivatalnál 2 h. a. Alügyési áll. a zilahi ügyészéknél 2 h. a. Főfegyőri áll. váci oszt. fegyintézetnél okt. 25-ig. Egy I. és két II. oszt. erdőgyakornoki áll. a lugosi erdőigazgatóság kerületében 2 h. a. Tanári áll. az elektrotechnikai székre a budapesti József-műegyetemen okt. 21-ig.

Csevegés a hölgyeknek.

— Budapesti divatlevél. —

Ime elérkezett a mulandóság, a hervadás évszaka: az ősz!

A forró, lankasztó hőség elmúlt és az időjárás mégis mily kedves és andalító, mintha soha sem akarna az ősz borut és hideget hozni, s mintha sajnálná ködlepelbe burkolni ezt a szép természetet és elvonni tőlünk annak üde, mosolygó, vidám képét. Oly tiszta, oly balzsamos a levegő. Hiába, még a napsugárnak is nehezebb esik a válás, fecskéink sem akarnak még elköltözni és nem vágnak még az örök tavasz honába. Hisz' itt is van még napsugár, virágillat és márdal.

Hölgyközönségünknek nagy része is, még a tengerparton, a fürdőkben vagy egyéb nyaraló helyeken élvezik a szép őszi napokat és sehogy sem akar megválni azoktól a bájos szép helyektől, a melyek oly kedvessé lettek előtte, s a hol oly gyakran elmélázott a szép holdvilágos estéken.

S míg mindenki örül a napsugárnak s siet élvezni eme szép napokat, addig „Madame la Mode“ bosszusan csóválgatja szeszélyes fejecskéjét mert fél, hogy az a sok szép újdonság, amit csupán az átmeneti, a „demi saisonra“ tervezett, nem fog érvényre jutni, mert hiányzik az alkalom t. i. a kedvező időjárás a melegebb kelmékhez, a paleot-hoz stb.

Mert jelenleg bizony még senkinek sem jutna eszébe megválni azoktól a könnyű, lenge, izléses tolettéktől, a melyek a nyár folyamán oly kedvelté lettek. Látni is még mindentelé, foulard-ot, battirse-ot, crépons-t s sok csipkét, szalagot, amelyek oly bájosvá varázsolták az öltözékeket.

Pedig e divat ismét elkövetett mindent, hogy a legpretensívobb igényeknek is eleget tegyen. Változtatott, újított s teremtett, szépet és izlésest alkotott, mind kelmék színe és minőségére nézve, mind pedig facon tekintetében.

Különösen nagy súlyt fektet a selyem kelmékre, melyek hivatalosan a „demi saisonban“ igen nagy szerepet játszanak. Azt hiszem, csakhamar közkedveltségű és keresett cikk lesz az a sok remek selyem kelmé, melyeknek egész halmazát hozatták divatárú-saink Lyonból, Zürichből és St. Etienneből s amelyek valóban dicsőségére válnak a hirtelen gyárosoknak. Ugy látszik, mintha versenyre keltek volna, melyek tud szőbbet, remekébbet teremteni minőségre és szingazdagságra nézve, s nehezünkre esnék meghatározni, kit illet meg e tekintetben a babér.

De lássuk csak közelebbről, melyek és milyenek tehát eme előre eldicsért remek cikkek?

Igen kedvelt az u. u. „Glacés“, mely igen gracieuse mintázattal, mint apró pontokkal, csillagokkal, virágokkal van mintázva, továbbá az „Ondé“, keskeny, vagy széles sávokkal.

Az „Ondé“ és „Glacés“ az eddigi „Bengaline“-t helyettesítik. Újabb kelme az ugynevezett „Rongeant“, mely különös előnyben részesül a szín tartóssága miatt, mert nem mint kelme lesz festve, hanem már színes szálakból szöve.

Az egykoron már divatban volt „Ombrée“ ismét forgalomban van; de többnyire csak jupons-okra alkalmaztatik. Igen szép és divatos „Ujdonság“ a régi faille és rips, melyek a jelenlegi divatos faczonra valóban igen alkalmasak és főleg igen szépek. Az e kelmékből készült tolették minden diszt nélkülöznek; még az aljon levő obligate frou-frou is; egyedüli disztük a bársony ujjak és a bársony öv, vagy övszalag.

Mint a selyemnek, épen oly nagy hiva-

tása van a bársonynak is, sőt nagyobb, mert neki jutott osztályrésze a toilette hatását emelni. Akár selyem, akár más öltözék: a bársony képezi annak elmaradhatlan, kiegészítő részét; kivált avelour changeant, s a velour ruise, mert rendszeren ezekből készülnek az ujjak s a „figarók“.

Megjegyzem még, hogy igen divatosok és szépek a selyem kelméknél a virágmintával átszőtt „Merveilleux“-féle kelmék, melyek rendszeren fekete alappa szőtt nefelejt, Marguerite Erika, guirland vagy elszórt csokor vagy orgona-ágakból álló mintázattal bírnak. Ez oly szép és a mellett oly szolid hogy utcai tolettéknek is használható.

Szóval oly szép és nagy választékunk van selyemkelmékben, hogy megszererezhethetjük a legszebb tolettéket, kielégítjük a legjobb izlést és megeléghetünk minden szeszélynek.

G-y M-t.

Egyletek, Társulatok.

— Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár egy szűkebb körű bizottsága tegnap délután 5 órakor a csanádi vasutak palotájában levő helyiségében W a l d e r Gyula elnökle alatt ülést tartott melyen az ügyviteli szabályzat állapotát meg. Az egylet már a jövő hét folyamán megkezdí működését, mint Magyarországon az első, mely ezideig megalakult.

Színház.

A bérlet.

G o n d a mosolyog! A bérlet jól indul Első nap és erősen szaporodnak a „nevezések“. A páholyoknak gazdája akad és majd-majd mind a régi gazdája. Tehát konzervatív régi képe ábrázolja lesz a színháznak. De az nem baj! Habituek mosolyognak a bajuszaik alatt: a tavalyi úgy is gyöngén festett. A társulat e hó 27-én jön Aradra a táblás vonattal. Nyilassy mint mondják, egy kis iskolai táblát cipizel azzal a jelmonddal: in hoc signo vinces.

A váradi mieink most vannak a legnagyobb gondban. A pakkolás nehézségeiről menek keresztül. Egy kis krónikus baj is követi őket, a deficit; de hát ez is a nyár végigküzdéséhez tartozik. Jó színészdirektor már a mérlegébe írta a nyár bőséges minuszait, főleg, ha Váradon játszik a bódéban társulata.

Sebaj! A tél visszaállítja az egyensúlyt, főleg ha megtudjuk, hogy átlag ez a deficit igen kevés most.

Az előadást hazafias, történeti tárgyú darabbal kezdik. Nem lehetetlen, hogy Teleky László mintatragoediájával „A kegyencz“-czel, melylyel a nemzeti színház is megnyitott.

— Kövesi Albert, az aradi színház volt jeles komikus, a „Diurnisták“ életkép írója Aradra érkezett néhány napra.

Törvényték.

— Magtár dézmálók. Bakos Szimeon panaszolta tegnap az aradi törvényték büntető tanácsának, hogy Serb Györgye, Bakos Jón és ifj Bakos Jón nevű vállalkozó szellemekből alakult közkereserti társaság több rendbeli búzával és zabbal telt zsákot emelt el magtárából s épen meneküléskor voltak, midőn a gazda rajtuk ütött. Ekkor a zsákokat el dobálva, kereket oldottak. A törvényték lopási kísérletért, mint a három beismerésben levő vádlottat 6-6 havi fogházra ítélte.

— Hűtlen mester. Szeli Mihály aradi gazdaember összeismerkedett Bocsa József csizmadiával s mihelyt tájékozódott az új ismerős foglalkozásának mineműségé tekintetében, nyomban le is húzta viseletes csizmáit s megbizta a mestert, hogy igazítsa ki a talpon lévő folytonossági hiányokat. Még nyolcz hatos honoráriumot is kifizetett s aztán egy pár kifogástalan talpu csizma boldog birtoklása reményében hazament. Bocsa József megtalálta a csizmát annak rendje módja szerint de nem adta vissza Szeli Mihály gazdának, hanem a hetipiaczon eladta. Szeli ezért a törvényték elé állította Bocsa Józsefet, s kire a büntető tanács tegnap a reá bizott csizmának hűtlen kezeléséért 8 napi fogházat és kártérítési kötelezettséget húzott reá.

VEGYESEK.

— Fehér Ipoly, pannonhalmi főpát folyó hó 15-én dr. báró H o r n i g Károly püspök látogatására B.-Füredről Veszprémbe érkezett Kovács Abel balatonfüredi fürdőigazgató kíséretében. A délelőtt folyamán a főpát látogatást tett Pribeik István főszentelt püspök néls a káptalan több tagjánál, ugyszintén Takács József kr. főgimn. igazgatónál Délben 1 órakor a magas vendég tiszteletére diszebed volt, melyen a káptalan több tagja vett részt. Felköszöntöt mondott a püspök-háziur a főpáttra, ez viszont a háziurra. A főpát délután 4 órakor hajtott vissza négyes fogatán Balaton-Füredre.

— Vasuti baleset. A karánsebesi pályaudvaron péntek délután baleset történt, melynek — fájdalom — egy emberélet áldozata. — Szócs fékező egy tehervonat rendezésével volt elfoglalva és midőn egy teherkocsit géphez akart csatolni, egyik keze vigyázatlanságból az ütközők közé került, melyek azt összeeszták. A szerencsétlen a nagy fájdalom folytán összeesett és így a robogó kocsi keresztül ment testén és azt a szörös értelmében kettévágta. Szócs azonnal meghalt és testét kórházba vitték.

— Szerencsétlenség a vadászaton. Nordhausen közelében nagy szerencsétlenség történt szombaton egy nyulavadászatnál. A vadászok agyonlőtték egy Godhard nevű munkás két gyermekét, egy hat és egy tizenhat éves leányt. A vigyázatlan vadászok azonkívül megsebesítettek négy gyermeket.

— Négyeszeres rablógylkosság. Besançonban, egy magánosan álló házban, szombaton este négyeszeres rablógylkosságot fedeztek fel, melyet valószínűleg még a mult hét hétfőjén követtek el. Egy egész családot irtottak ki; apát, anyát és két gyermeket kalapácsütésekkel öltek meg. A legifjabb leány a gylkosság fedezése alkalmával még életben volt s csak tegnap reggel halt meg, de már nem volt képes semmiféle felvilágosítást adni.

— Rablóvilág Olaszországban. Azokat a szintén hihetetlen merészséggel elkövetett rablótámadásokat, melyeket egy idő óta Olaszországban napirenden vannak, megmagyarázza egy eset, amely a napokban Vicovaróban történt. Az említett falvacskában a csendörök le akartak tartóztatni egy hirhedt rablót, de a falu népe megtámadta a csendörököt s kiszabadította az elfogott rablót. — Mint Triestből táviratozzák, Nicosiában kézre kerítették kilencz veszedelmes rablót, akik között Alessandro birtokos gylkosa is közte van.

Táviratok.

Ráth Károly fogalmazványa.

Budapest, szept. 20. (Saj. tud. táv.) Ráth főpolgármester Kossuthot a főváros diszpolgárává választó határozatot úgy fogalmazta, hogy abban hosszú fejezettel hangsúlyozza az uralkodó iránt táplált loyaltitást és hűséget; ez előreláthatólag az ellenzéken visszahatást fog kelteni, mert az a határozat fog elküldetni Kossuthhoz.

Gyulai Pál megbetegedett.

Budapest, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) Gyulai Pál súlyos betegon fekszik. Idegbaja vetette ágyba; orvosai leggondosabb ápolásban részesítik.

Károlyi István gróf Kossuth felköszöntője.

Budapest, szept. 20. (Saj. tud. táv.) A fővárosi körökben élénk feltűnést kelt Károlyi István gróf Nagy-Károlyban mondott Kossuth felköszöntője. Lehető legnyiltabban lelkesedett Kossuth mellett és lelkesedését teljesen összeférhetőnek mondja uralkodónk iránti loyaltitással.

A budapesti leánygimnázium.

Budapest, szept. 20. (Saj. tud. táv.) A Budapestten tervezett leánygimnázium már hirdeti beiratásait melyek a napokban megkezdődnek; erre hivatalos forrásból kijelentik, hogy az illető tervezett intézet

még nem kapott engedélyt a kultuszminisztertől; így tehát megnyitása is mese. E forrás inti a szüléket, ne ugorjanak be önalkotóknak, mert engedély nélküli tervezett gimnáziumból úgy sem lesz semmi.

Fabiny választói között.

Sopron, szeptember 20. (Saját tud. táv.) Fabiny Teofilországyülési képviselő tegnap választói közé érkezett, a hol nagy lelkesedéssel fogadták. Beszámolójában a szabadelvű párt feltétlen hívének vallva magát, különösen Wekerle politikájának adózott feltétlen elismeréssel. Beszéde további folyamán a felekezeti békét óhajtván határozottan amellett foglalt állást, hogy a februári elkeresztelési okvetlenül megváltoztató.

A magyar küldöttség Turinban.

Turin, szept. 20. (Saj. tud. táv.) A magyar küldöttség reggel tisztelgett a városi syndaconál, köszönetet mondott a város jóakaró vendégszeretetéért, melyben Kossuthot 30 éven át részesítette. A syndaco, ki nagy kitüntetéssel fogadta a küldöttséget, délben részt vett az ebéden, melyet Kossuth a magyar küldöttségnek adott. A küldöttség azután koszorút helyezett Garibaldi és Cavour szobraira, ez alkalommal Thaly Kálmán és Meszlényi magyar, Lukács Gyula olasz és Sturmman francia nyelven szónokoltak.

Herczegi esküvő.

München, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) Ernő szászmeiningeni herczeg polgári házassága Jensen. író leányával ma történt meg. Helm meiningeni államminiszter adta össze a párt Jensen házában, az egyházi esketést a protestáns „Márkus-templomban végezték.

A kolera.

Krakó, szeptember 20. (Saj. tud. táv.) A kolera mind rohamosabban terjed, mi érthető rémülésben tartja a lakosságot.

A francia és belga munkások.

Lievin, szept. 20. (Saj. tud. távirata.) Belga munkások tömegestül hagyják oda a francia határvidéket. Utóbbi napokban a belgák százötven házat hagytak üresen. Az eltávozott belga munkások helyébe az illető vállalatok mindenütt francia munkásokat állítottak.

Közgazdaság.

Uj-aradi gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Árad, szeptember 20.

(S. ss.) Szilárd irányzat mellett elkelt:
Búza 1000 métermázsa 6 frt 80 krtól 7 frt 10 krig.
Rozs 400 métermázsa 5 frt 60 krtól 5 frt 80 krig.
Arpa 100 métermázsa 4 frt 70 krtól 4 frt 80 krig.
Tengeri (uj) 500 métermázsa 3 frt 50 krtól 3 frt 60 krig.
Tengeri (ó) 200 métermázsa 4 frt 50 krtól 4 frt 70 krig.
Tengeri (csöves) 900 métermázsa 4 frt 50 krtól 4 frt 60 krig métermázsaanként.

— Nincs többé filloxera. Ha manapság valaki azt mondja, hogy a kormányozható léghajót feltalálta, az emberek elnevetik magukat és sajnálkoznak a feltaláló felett miután semminek sincs rosszabb híre, mint épen a kormányozható léghajónak, a melyben még akkor sem hisznek, ha igazán föl lesz találva. Azóta mióta a filloxera letarolta a szőlőhegyeket, a filloxeraellenes szereknek is rossz

a híre s egyáltalán nem talál hitelre az, a ki azzal áll elő, hogy a filloxerairtó szert feltalálta. Daczára azonban ennek, minduntalan merülnek fel újabb és újabb szerek, a melyek a csalhatatlanoknak mondatnak, de a melyek azután cserben hagyják a reményekben csalódó szőlőbirtokosokat. — A lapok általában véve már alig vesznek tudomást a kísérletekről, mert szinte előre látszik, hogy a vége megint csalódás lesz. Hogy azonban ezuttal mégis megemlékezzünk az ilyen legújabb filloxerairtó szerről, annak oka abban van, hogy tekintélyes földbirtokosok nyilatkoznak a [j]ósága mellett — tapasztalás után, A feltaláló Babits Sándor szegvárdi hivatalnok, a kinek e szerével a magyarádi hegyeken tettek kísérletet, fényes eredménnyel, a mint írja a P. hirlap A rad megye több nagy birtokosa elismeri. Nyilatkozatuk így szól: „Babits Sándor ur találmánya gyakorlati használatát bemutatta, ennek megtörténte után általános kíváncsán folytán a múlt év őszén ezen irtószerrel pácolt a Kürthy Ferencz ezredes ur kijelentése folytán a múlt év őszén félig holt tőkéken történt pácolás folytán eszközölt általános bámulatot gerjesztő javulások megfigyelése után ásatásokat eszközöltünk és a legszorgosabb kutatások után sem voltunk képesek a pácolt szőlőtőkéken, melyek a legfilloxerásabb területen fekszenek, filloxerákat fölfedezni.”

— Az ágió. Október hónapra a vámfizetéseknel az arany ágióját 190%-ban állapította meg a pénzügyminiszter.

— A vetések állása. f. szeptember 4-étől 17-ig a földmívelési minisztériumhoz beérkezett jelentések alapján a következő volt; Az időjárás az utóbbi két héten át is többnyire száraz volt. Itt ott esett néha, azonban föltötte nagy haszonnal nem járt az eső a száraz-ág által már erősen megviselt terményekre. Főként a kapásnövények érezték meg az esőhiányt. A tengeri szára és levelei majdnem mindenütt elszáradtak s a szemek sem nyertek tápanyagot és azért majdnem mindenhol halaványak, aprók maradtak. Sok helyen megkezdtek már a tengeritörést, azonban teljesen kielégítő eredmény csak néhol mutatkozik. A hüvelyesek és kerti vetemények az ideai állása sem elégíti ki a várakozást; babtermés közepszerű az egész országban: a káposztát legtöbb helyen hernyók pusztítják s petrezselyem, zeller, sárga- és fehérrépa általában sokat szenvedtek a szárazságtól. A burgonya szedést mindenütt megkezdték, sok helyen be is fejezték már. Az eredmény nagy átlagban gyenge, közép és közepszerűnek mondható. A perenospora több helyen nagyon károsan hatott a termésre. Aránylag a Tisza jobb- és balpartján, valamint a Duna-Tisza közén fizetett legjobban. A cukor- és takarmányrépa állása egészben véve elég kedvező; legnagyobb termés a Duna balpartján. A Duna-Tisza közén s a Tisza balpartján várható. A komló ama kevés helyen ahol termelik jó termést adott. A len közepszerű néhol azonban az eső hiánya folytán alacsony maradt, nemkülönben a dohány is közepszerű termést adott. A mesterséges takarmányfélék, kivéve a Duna jobpartját és néhány erdélyi vármegyét, hol tulságosan sokat szenvedtek a melegtől, mindenütt kielégítő. A hereféléket több felé már negyedszer kaszálták, a mohar jótermést adott, csak a maglóhere és magluczerna minősége nem kielégítő. A rétek és legelők a Tisza balpartján a legüdébbek. — A sarjuterme csak néhol kielégítő. Jó szőlőtermésre az idén nagyon kevés kilátás van.

Szeszüzlet.

— Szeptember 20. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 52.—, kicsinyben 52.50 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. szeptember 20.

Magyar aranyjárdék 6%	112.60
Magyar aranyjárdék 4%	100.60
Magyar papírajárdék 5%	120.—
Magyar vasúti kölcsön	120.—
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény II. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kibocsájtás	118.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—

Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	—
Magyar nyereséjsorsjegy-kölcsön	144.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	138.50
Osztrák járadék papírban	96.50
Osztrák járadék ezüstben	96.25
Osztrák járadék aranyban	115.50
1870-ki államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bankrészevény	995.—
Magyar hitelbankrészevény	359.50
Osztrák hitelintézet részevény	313.70

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, szept. 20. d. u. 5 óra.

Gabona	F. J.	Irányzat	100 kg gramm frt
Búza	bánsági	szilárd	7.45—8.15
	tiszavidéki	„	7.50—8.25
	pestvidéki	„	7.50—8.20
	fehérmegyei	„	7.55—8.25
	bánsági	„	—
Rozs	—	lanyha	6.45—6.80
Árpa	takarmány	lanyha	5.30—5.50
	égetni való	„	5.70—6.20
	sőrfőzdei	„	6.40—7.50
Zab	—	lanyha	5.45—5.75
Tengeri	bánsági	szilárd	5.85—5.90
	mánemü	„	5.80—5.85
Káposzta-repcze	—	szilárd	11.20—11.50
Köles	—	csendő	4.—4.75
Búza	tavasza	szilárd	7.49—7.51
	junius 1892	„	7.83—7.85
	ősze	„	—
Tengeri	máj.-jun. 1892	szilárd	—
„	szept.-okt. 1891	„	5.22—5.25
Zab	Bpest sz. tavasz	szilárd	5.43—5.45
	„ „ „ ősze	„	5.63—5.70
Káposzta-repcze	aug.-szept. 1891	szilárd	11.50—11.60

Felelős szerkesztő: Vásárhelyi Béla.

Nyiltér.

Rosenblüh H. és Társa

nőidivat és confectio üzlete

Aradon, szabadságtér.

ALAPITTATOTT 1840.

Dusan felszerelt raktár mindennemű

bel- és külföldi cikkekben.

Nőruhák és felöltők

teljes kiállítását elvállaljuk és mindenkor a legújabb angol és francia modellek után készítetjük.

Jó minőségű 1 frtos kelméből egy kitűnő szabású elegáns ruha 20 frtba kerül.

1 frt 50 kros kelméből 24 frtba kerül.

1 frt 80 kros kelméből 26 frtba kerül.

722 1—1

Rosenblüh H. és Társa.

Ruha facon csinos kivitelben 6 frttól.

Pongyola 2 frt 50 krtól kezdve.

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

710 3—10

Az igazgatóság.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetmény.

Az iparhatósági megbizottak újabbi választása céljából az ipartörvény 172. §-a értelmében kiadott 52211 | 885. sz. földművelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet alapján Arad szab. kir. város területén levő összes önálló kereskedők és iparosok névlajstroma összeállítván, az jelenleg a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál közszemlére ki van téve, miről is az érdekeltek azon észrevétellel értesíthetnek, hogy az összeállítás ellen emelhető felszólalások f. évi nov. hó 15-ig ezen iparhatóságnál adandók be.

Kelt Aradon, 1892. aug. hó 20-án, a város kapitányi hivatala mint I-ső fokú iparhatóság.

Sarlot Domokos, főkapitány.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Arad sz. kir. város törvényhatósági utjainak építési, kezelési és fenntartási kiadásairól, valamint az ezen kiadásokat fedező bevételekről 1893. és 1894. évekre terjedőleg általam összeállított, a törvényhatósági közgazgatási bizottság által előkészítve tárgyalt s megállapított költségelirányzat folyó hó 16-tól 30-ig 15 napra a városház tanácstermében közszemlére kitétetvén, jogában áll azt mindenkinek megtekinteni, ellene felszólalni s a felszólalást hozzám a f. hó 30-ig bezárólag írásban benyújtani.

Arad, 1892. szeptember 9-én.

Salacz,

kir. tanácsos, polgármester.

Hirdetmény.

Az 1892 : XV. t.-cz. értelmében azok a szőlősgazdák, kik szesz italok kimérésével avagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü boraikból a házi szükségletre szánt bormennyiség után ital-adó fejében ezentul is csakat-fennálló fogyasztási adónak megfelelő részt az az 6 frt 35 kr. helyett 3 frt 35 krt fizetnek.

Az említett törvény végrehajtása iránt kiadot utasítás 26. §-a értelmében ezennel felhívjuk mind azokat a szőlősgazdákat, akik a jelzett kedvezményre igényt tartanak, hogy ezen igényük szeptember 15-ig a városi fogyasztási adóhivatalnál, ahol a megállapított minta szerinti nyomtatványt kell kitölteniök, multhatatlanul bejelentsek.

Aradon, 1892. szeptember 8-án.

A városi tanács.

VASUTI VONATOK MENETRENDEJE.

Érvényes 1892. évi július hó 10-től.

Aradról Budapestre.

Table with columns: Állomások, Személyvonat, Gyorsvon., Személyvonat, Személyvonat, Személyszállító tehervonat. Rows: Arad indul, Kurtics, Csaba, Szolnok, Budapest érkezik, Bécs d. v. t.

Budapestről Aradra.

Table with columns: Állomások, Személyvonat, Gyorsvon., Személyvonat, Személyvonat, Személyszállító tehervonat. Rows: Bécs d. v. t. érkezik, Budapest, Szolnok, Csaba, Kurtics, Arad érkezik.

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Table with columns: Állomás, Szem. vonat, Vegy. vonat, Szem. vonat, Állomás, Szem. vonat, Szem. vonat, Szem. vonat, Szem. vonat. Rows: Arad ind., Győrök, Paulis, Radna, Soborsin, M-Illye, Déva, Piski, Gyfehv., Tővis, Kolozsv., Brassó, Prededl, Bukarest.

Borosjenőről-Csermőre és vissza.

Table with columns: Állomások, Vegy. v., Vegy. v., Állomások, Vegy. v., Vegy. v. Rows: Arad indul, Borosjenő, Csermő érkezik.

Uj-Szt.-Annáról-Kétegyházára és vissza.

Table with columns: Állomások, Vegy. v., Vegy. v., Állomások, Vegy. v., Vegy. v. Rows: Uj-Szt-Anna indul, Simánd, Kisjenő-Erdőhegy, Székudvar, Sikló, Ottlaka, Elek, Kétegyháza, Budapest m. á. v.

Aradról Temesvárra és vissza.

Table with columns: Állomások, Személyvonat, Vegyesvonat, Vegyesvonat, Állomások, Személyvonat, Vegyesvonat, Vegyesvonat. Rows: Arad indul, Uj-Arad, Németség, Vinga, Orczifalva, Temesvár érkezik.

Aradról Nagyváradra és vissza.

Table with columns: Állomások, Személyvonat, Állomások, Személyvonat. Rows: Arad indul, Kurtics, Békés-Csaba, Gyula, Sarkad, Szalonta, Cséffa, Less, Ósi, Nagyvárad érkezik.

Aradról-Szegedre és vissza.

Table with columns: Állomások, Szem. v., Vegy. v., Teher-v.sz.sz., Állomások, Teher.v.sz.sz., Vegy. v., Személyvonat. Rows: Arad ind., Szt.-Tamás, Pécska, Battonya, Tompa, Pereg, M-hegye, Cs.-Palota, Nagylak, Apátfalva, Makó, K-Zombor, Deszk, Szőreg, Szeged érkezik, Szabadka, Budapest ávt., Bécs á. v. t.

Mezőhegyesről-Kétegyházára és vissza.

Table with columns: Állomások, Vegy. v., Vegy. v., Állomások, Vegy. v., Vegy. v. Rows: Mezőhegyes indul, Kamarásmajor, Nesze, Kovácskő, Bánhegyes, M.-Bodzás, Bánkút, Kétegyháza érkezik, Budapest m. á. v.

Aradról-Gurahoncra és vissza.

Table with columns: Állomások, Szem. v., Vegy. v., Állomások, Szem. v., Vegy. v. Rows: Arad indul, Ótvenes, Zimánd-Ujfalu, Kerek, Világos, M.-Magyarád, Pankota, T-Kurtakér, Apatelel, Borosjenő, Tamánd, Bokszeg-Beél, Repszeg, Kornyest-Berza, Borosb.-B., Kotsuba, Almás-Alosil, Gurahonc érkezik.

Bérma-ajándékok. Ujdonságok.

GRANICHSTÄDTEN TESTVÉREK

cs. és kir. udvari

ÉKSZERÉSZEK

Budapest, Kristóf-tér 2. sz.

fióküzlet:

Arad, Andrassy-tér 14. szám,
Herman-udvar.

Ujdonságok.

Ujdonságok.

Bérma-ajándékok. Ujdonságok.

Hazánk kedvelt és rendkívül szénsavdus

Szántói savanyu vize

kapható a kutkezelőség által megszabott igen előnyös árakon az aradi raktárban

Flamm Lipót szállítónál,

valamint az összes fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

!! Kérjünk csak Szántói fröcscsöt !!

424 29-35

11208 | 1892. k. h.

716. 1-3.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város területén a kurticsi út melletti nagy legelőre járó csordában levő 160 drb. tehén közül 9 drbon a ragados száj- és körömfájás állatorvosilag megállapított, s miután a megbetegült marhák 4 különböző helyen fekvő udvarból valók, a t. polgármesteri hivatal, mint II. fokú állategészségügyi hatóság 1845/1892 sz. a. kelt határozatával a kört járványos jellegűnek kimondta, minek folytán az 1888. évi VII. t.-cz. foganatosítására 40000/888 sz. a. kibocsájtott magas miniszteri rendelet 211 és következő §§-ai alapján a következő év és köreloj-tási szabályok rendeltetnek el.

1. A kurticsi út mellett fekvő nagy legelőbeli csordába járó tehének, mint fertőzésről gyanúsaknak, valamint oly jármos ökröknek, melyek száj- és körömfájásban szenvedő tehennel egy istállóban, illetve egy udvarban állanak, istállózása elrendeltetik, oly ökrökkel azonban, melyeket a városi állatorvosok a járványos betegségtől menteseknek találnak és fertőzött állatokkal érintkezésben nincsenek a város határában a fuvarozás vagy mezei munkák végzése megengedtetik, de ezeknek is a város határából való kihajtása büntetés terhe mellett tiltatik.

A beteg vagy gyanús állat tulajdonosa közvetlen szomszédai állatainak istállózása szinte elrendeltetik.

Az említett pontok alatti állatok számára marhalevelek kiadása megtiltatik, az illető tulajdonosok felhivatnak, hogy a birtokukban lévő marhaleveleket a kapitányi hivatalnak megőrzés végett haladéktalanul szolgáltatassék át.

Az állatok tulajdonosai tartoznak állataikat a legnagyobb figyelemmel gondozni, ha azokon

betegülést vesznek észre, azt azonnal a kapitányi hivatalnál bejelenteni, ha valamely állat elhullott, a hullát ott, a hol elhullott, őriztetni, attól embereket és állatokat távoltartani, míg az első fokú hatóság megérkezik.

2. Az elzárt istállókból vagy helyekről csak az I. fokú hatóság engedélye mellett és csak közvetlen levágás céljából vihetők ki állatok akkor, ha a levágás helyére való szállításnál a ragály anyag elhurcolásának veszélye ki van zárva.

3. Elzárt udvarokból szálas takarmányféle, alomszalma, a betegség tartama alatt egyáltalán nem, trágya pedig a városi állatorvos utasítása szerint foganatosítandó fertőtlenítés után lovas kocsikkal és közvetlenül a szántóföldre lovas fogatokkal alászántás céljából szállítható.

Ezen eljárás kiterjed ugyanazon udvarban levő szarvasmarhákra, juhokra, kecskékre és sertésekre is.

4. Az egész község hasított körmű állatainak, u. m. szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertéseknek egymással való érintkezése és a határból kihajtása, valamint takarmányfelének és trágyának a határból kiszállítása betiltatik.

Marhalevelek csak lovakra állíthatók ki. A városba vezető utakra örök állíthatnak ki a végből, hogy állatokat (lovak kivételével) a városon át ne bocsássanak, hanem oly utra tereljenek, melyen a község elkerülhető. A tulajdonos határozott kívánságára a város határába bocsájtott hasított körmű állatok azonban a zár tartama alatt a város területéről ki nem bocsájtathatók.

5. A ragadozó száj és körömfájásnak járványa hatóságilag történt megállapításáról a szomszédközségek táviratilag értesítetnek.

6. A városi állatorvosok utasítatnak, hogy az összes marhaállományt figyelemmel megvizs-

Nyomtatott az „Aradi nyomdátársaság” könyvnyomdájában

gálják és a járvány állásáról hetenkint járvány-táblát terjesszenek be.

A száj és körömfájásban szenvedő állatok tejét forgalomba hozni és felhasználni a törvény által tiltva lévén, a hatóság intézkedett, hogy csak teljesen egészséges állatok teje hozassék forgalomba; nagyobb biztonság kedvéért figyelmeztetik a tejet fogyasztó közönséget, hogy a beteg állattól származó tejet nyálkássága és undorító kellemetlen szagáról könnyen felismerheti. Különböző a piacon a kerületi orvosok, a piaci felügyelet rendőrszolgálat, a piaczbiztosok és a rendőri kirendeltség is ellenőrzi, hogy beteg állatok teje ki ne mérőssék, hanem azonnal megsemmisíttessék.

7. A hetivásárokról a szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések a járvány tartamára kiltatnak.

8. A betegségből felgyógyult állatok istállói és udvarai a városi állatorvosok ellenőrzése mellett fertőtlenítendőek.

Ezen intézkedések ellen vétők a törvény értelmében büntetetté válnak.

Aradon, 1892. szeptember 13-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

29857. sz.

M. kir. államvasutak

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 61. §-a értelmében elárusítandó kiválóan szállítmányok és az összegyűlt gabonasepredék nyilvános elárverezése Budapest dunapart állomásunkon f. évi szeptember hó 29-én délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghívatik.

Budapest, 1892. szeptember hó 4-én.

Az üzletvezetőség.

10934 | kh. 1892.

707. 3-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszterium 61.132 | VI. 11. sz. a. kiadott körrendelete alapján értesítetik Arad szab. kir. város közönsége, hogy Oroszországból származott gyümölcsnek, főzéléknek, zöldségnek, kaviárnak, állati bőröknek s egyéb állati terményeknek behozatala és átvétele tiltatik.

A mennyiben ezen tilalom ellenére fent jelzett termékek behozatának, azok elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint I. s. fokú közegészségügyi hatóság.

Arad, 1892. szeptember hó 6-án.

Sarlot
főkapitány.

M. kir. államvasutak Bpest-déli üzletvezetősége.

23232 | 1892.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége az 1893. évben esetleg további 2 éven át saját vonalai részére szükséges kő-olaj, lepárolt ásvány kenő olaj, csepű, jutefonál, faggyu, ásvány hengerkenő olaj, vulcan olaj, tisztogató ásvány olaj, rézgálicz és tisztított kender szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 25-én déli 12 óráig benyújtandók, a bánatpénz pedig folyó évi október hó 24-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek s a szállítandó mennyiségek valamennyi üzletvezetőségél megtekinthetők, illetve megtudhatók.

Ezen feltételek a budapest-déli üzletvezetőség (külső kerepesi-ut nyugdíjház csoport 2. sz. ház) által díjtalanul kiszolgáltatnak, esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségél, ezek azonban csak a megállapított árak lefizetése mellett szerezhetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtárától (Budapest, Andrassy-ut 73-75. sz.).

Az általános feltételek ára 25 kr., a különleges feltételeké 15 kr.

Budapest, 1892. szeptember hó.

Budapest-déli üzletvezetőség.